

Det understreges, at der skal være tale om en *fri-villig* ordning for kommunerne, idet den kommunale dagtilbudsstruktur og behovet for alternativ pasning er meget forskellig i landets kommuner. For kommuner, der ikke har en høj dækningsprocent m.h.t. offentlige dagtilbud, vil ordningen således kunne medføre betydelige merudgifter.

Ad. 2. Forældre får friere adgang til at vælge et dagtilbud inden for den type, kommunen kan tilbyde plads i.

Kommunalbestyrelsen fastholder efter forslaget stadig den overordnede forpligtelse til at fastlægge en dagtilbudsstruktur efter bistanndslovens § 69, ligesom kommunalbestyrelsen fortsat har kompetencen efter bistanndslovens § 72 til at træffe beslutning om barnets optagelse i dagtilbud. Det er således kommunalbestyrelsen, der som udgangspunkt tildeler ydelsen efter en venteliste sammenholdt med en vurdering af behovene hos det enkelte barn og den enkelte familie.

Forældrene får efter lovforslaget friere valg i forhold til den enkelte daginstitution og den enkelte dagplejer, når de har fået tildelt ydelsen af kommunalbestyrelsen.

Endvidere kan forældrene efter forslaget ikke miste deres anciennitet på ventelisten, hvis de vil vente til det ønskede tilbud bliver ledigt. Kommunalbestyrelsen vil heller ikke – imod forældrenes ønsker – kunne flytte børn fra ét dagtilbud til et andet. Ved en omlægning af dagtilbudsstrukturen vil en flytning dog kunne ske i forbindelse med nedlæggelse af dagtilbud.

»Manglende plads« (d.v.s. kapacitetsmangel) kan blive en grund til *midlertidigt* at afvise et barn inden for det enkelte dagtilbud. Dette forhindrer ikke, at et dagtilbud efter kommunalbestyrelsens beslutning kan udvides til at have yderligere kapacitet. Det følger af lovforslaget, at forældrene får ret til, at barnet senere optages i det ønskede dagtilbud, når der er plads.

Det ligger samtidig i forslaget, at det frie valg kan blive indskrænket for nogle familier. Det vil primært være tilfældet i familier, hvor kommunen må kunne pålægge familien plads i et bestemt dagtilbud, som kan opfylde det specielle behov, der måtte være hos barnet. Det frie valg kan også blive indskrænket i forhold til særlige behov (kørestole m.v.), som fx ved dagtilbud, hvor specialindretning er foretaget. Da mange ældre institutioner ikke er handicapindrettede, ville det frie valg her kunne føre til stor merudgifter.

Ad. 3. Når forældre, der har fået tilbudt en dagtilbudsplads, efter aftale med en anden kommune kan få en plads i et dagtilbud i denne kommune, skal kommunalbestyrelsen yde et tilskud hertil.

Forslaget betyder, at opholdskommunen i visse situationer bliver forpligtet til at yde tilskud til pladser i andre kommuner. Det vil være i situationer, hvor – forældrene foretrækker et dagtilbud i en anden kommune og denne kommune accepterer at stille pladsen til rådighed for udenbys borgere, – forældrene flytter fra én kommune til en anden. Det er i denne forbindelse en betingelse, at fraflytningskommunen accepterer at stille en plads til rådighed for familien og at tilflytningskommunen (den nye opholdskommune) selv har tildelt barnet en plads.

Det er en konsekvens af det frie valg, at opholdskommunen – når barnet står for tur til en plads her – ikke kan modsætte sig et ønske fra forældrene om en plads i en anden kommune, hvis denne kommune vil imødekomme forældrenes ønske. Ved en families flytning betyder det, at fraflytningskommunen beslutter, hvorvidt familien kan beholde pladsen. Tilflytningskommunen (den nye opholdskommune) forpligtes til – fra det tidspunkt, hvor kommunen selv kan stille plads til rådighed – at refundere (en del af) udgiften til servicekommunen.

Det er altid forældrenes aktuelle opholdskommune, der foretager vurderingen af behovet for plads.

Det er fortsat muligt for kommunerne indbyrdes at aftale pladskøb hos hinanden uafhængigt af dette forslag.

Ad. 4. Forældre skal have ret til at oprette eller få tilskud til en privat ordning, når de står for tur til en dagtilbudsplads.

Dette element i forslaget indebærer, at forældre, der får tilbud om plads, delvist kan få rådighed over værdien af den tildelte ydelse til at kunne være med i en privat ordning. Der åbnes hermed mulighed for, at forældrene får ret til at oprette en slags »fri-børnehaver«.

Kommunalbestyrelsen forudsættes at tilpasse kapaciteten, så der ved etablering af private ordninger reduceres med et tilsvarende antal »almindelige« pladser.

Administrative konsekvenser

Ordningen med tilskud til forældre med børn uden for offentligt dagtilbud vil medføre en del administrative opgaver i forbindelse med kommunens behandling af ansøgninger om udbetalingen.